

KNNV-zomerkamp Pyreneeën 2019

Inhoudsopgave

Uit de convocatie 3

Inleiding 4

Deelnemers, colofon 5

Inleiding van excursieregelaar Marc Schmitz 6

Excursieverslagen 9

Planten 23

Vlinders 30

Vogels 33

Afscheidslied 36

Uit de convocatie (bewerkt):

Duur van het kamp en aankomsttijd:

Het kamp begon op zondag 21 juli om 20.00 uur en eindigde op zondag 4 augustus rond 12.00 uur.

Kampbestuur:

Voorzitter: Volkert Bakker.

Admin: Erik Dinslage.

Excursieregelaars: Marc Schmitz, Anna Marie de Gier en Wendy Bach Kolling.

Gekampeerd werd op:

Càmping El Cortal del Gral

25726 Lles de Cerdanya

E-mail cortaldelgral@gmail.com of camping@lles.net

Website <http://lles.net/camping>

Tel. [+34][0]659 59 51 68

Lat./Long.: 42.416401; 1.673359

Hoe er te komen:

De afstand Utrecht - Lles de Cerdanya is 1341 km.

Je kunt via de Franse autosnelwegen (tol !) naar Perpignan rijden. Hier de N116 nemen naar Puigcerdà. Vervolgens de N260 naar La Seu d'Urgell. In Martinet afslaan naar Lles (1470 m) . In Lles de campingborden volgen. Het laatste stuk, vanaf de N260 is vrij steil. De camping ligt 3 km ten noorden van Lles op ruim 1700 meter.

Voorzieningen:

Er is op de camping geen winkel, maar je kunt elke dag brood bestellen. Dit komt vanuit Martinet. De winkel in Lles is gesloten. Op zaterdag kun je wel groente en fruit kopen in Lles. In Martinet, 800 inw., 13 km en 25 minuten met de auto zijn verschillende winkeltjes voor vlees, groente en fruit e.d. Een grotere plaats is La Seu d'Urgell 12000 inw. Ligt op 30 km (40 minuten met de auto).

Boeken:

- Spanish Pyrenees (Crossbill Guides)

-Handig zijn de flora's van Marjorie Blamey: Bergflora van Europa en Wild Flowers of the Mediterranean. Mogelijk brengen enkele deelnemers uitgebreidere flora's mee. Laat het elkaar weten.

- De Europese vogelgids voldoet goed.

Kaarten:

Wandelkaart Cerdanya - Alta Cerdanya - Capcir - Andorra - Editorial Alpina: 1-50.000

Deze kaart bevat belangrijke informatie zoals de aanduiding van wandelpaden, trekkershutten, schuilplekken, vegetatieverschillen, hoogtelijnen en andere informatie. Het is een volledige kaart van een uitstekende kwaliteit.

De excursieregelaars in overleg.

Inleiding

Voor u ligt het verslag van een kampeervakantie van 14 dagen in de Pyreneeën. Of beter gezegd: staat het verslag voor u op de computer. Het is weer een geweldig verslag geworden. U vraagt zich misschien af, hoe ik dat weet, want op het moment dat ik dit schrijf, staat er nog geen letter op papier. Maar het kan niet anders, want die veertien dagen waren een groot succes.

Het was de eerste keer dat we in de Cerdanya kampeerden. De Cerdanya is een hoogvlakte, ongeveer op 1000 m hoogte in de Spaanse Pyreneeën, die van oost naar west loopt ten zuiden van Andorra. De camping lag voorbij het plaatsje Lles op 1700 meter hoogte, met een schitterend uitzicht over de Cerdanya.

Het weer was erg goed. We hebben maar één dag regen gehad op onze zogenaamde vrije dag. Die is door een aantal mensen benut om naar La Seu d'Urgell te gaan. Een leuk oud stadje wat verder op de hoogvlakte, met een mooie kathedraal, een oud centrum en je kon er lekker, buiten, eten. Want het was best wel goed weer. De mensen die achter waren gebleven op de camping om wat in de omgeving te wandelen, hebben het minder getroffen. Want een onweersbui met hagel is niet leuk in je tentje, hoewel het ook wel wat heeft als je daarna een witte wereld aantreft. De hagel verdween weer snel en de volgende dagen konden we weer heerlijk verder met de excursies. En terwijl heel Europa gebukt ging onder tropische warmte, was het op deze hoogte in de Pyreneeën goed toeven. De convo hebben we hoeven op te zetten.

Er waren veel leuke en goede excursies. Uitstekend verzorgd en overzichtelijk gepresenteerd door de excursieregelaars 's avonds in de kring. Een goed programma is het halve werk, met veel excursies in de directe omgeving van de camping. Als je eens wat anders wilde, moest je wel altijd eerst naar het dal bij Martinet, ruim 20 minuten rijden. Dat was jammer, maar werd niet als erg bezwaarlijk aangemerkt. Martinet was de dichtsbij zijnde plaats waar we de boodschappen konden doen. Wel lastig dat de Spanjaarden siësta hebben van 14.00 tot 17.00 uur.

De camping was duur, maar daar kreeg je wel wat voor terug. Een schitterend uitzicht, goede sanitaire voorzieningen en een grote ruimte waar je kon zitten met wifi en eventueel met koffie of iets anders.

Er was veel te zien. De Pyreneeën staan bekend om de roofvogels, botanisch interessante soorten en ook de vlinderaar(s) kwam aan zijn trekken.

Wat uiteindelijk bepalend is voor een kampeervakantie is de wisselwerking tussen de deelnemers. En die was erg goed. Het was heel gezellig, men was altijd bereid elkaar te helpen, leuke weetjes te delen en uit te leggen en nieuwe soorten te duiden.

Dank aan alle deelnemers!

Volkert Bakker

De choc. Helemaal rechts voorzitter Volkert Bakker.

Deelnemers:

Hans van As, Jennie Schouten, Wendy Bach Kolling, Volkert Bakker, Marja Bakker-van den Berg, Erik Dinslage, Frans Duijm, Freek den Dulk, Tineke Doedens, Marja Generaal, Anna Marie de Gier, Harry van Haarlem, Erna van Haarlem-De Vries, Han de Haas, Ank van Opstal, Yolande Holthuijzen, Jan van der Sluis, Marc Schmitz, Marlies van Slobbe, Herman Verschuren, Hettie van Eijck.

Foto's: Volkert en Marja Bakker, Freek den Dulk (o.a. foto hierboven), Frans Duijm (o.a. de portretten op p. 35), Herman Verschuren.

Verslag: Herman Verschuren. (Hieronder te zien met Hettie.)

Inleiding van excursieregelaar Marc Schmitz

De eerste keer dat ik de Pyreneeën bezocht is al lang geleden, na het Bretagne-kamp in 1974 (het tweede zelfverzorgingszomer-kamp in de AKC-historie) reden mijn ouders door naar die magische Pyreneeën. De Pyreneeën waren toen woest en ledig - bedenk dat toentertijd voor velen het fascistische Spanje een 'no-go-area' was - dus het meest magische deel bleef terra incognita.

In 1981 hield de AKC twee kampen in Andorra. Mijn ouders hadden in de voorafgaande jaren de inmiddels vrije Spaanse Pyreneeën verkend, en daarbij vonden ze hoog in Andorra een camping in een vallei die in de literatuur als 'plant-hunting-region' werd aangeduid. De AKC wilde graag eens naar de Pyreneeën, maar het was zeker toen niet makkelijk in de Pyreneeën een geschikte kampplek/uitvalsbasis te vinden.

In mijn ogen was de plek voor dit kamp ideaal, dwz zo hoog (1850 m) dat ook hartje zomer direct naast je tent al een grote botanische rijkdom te vinden was. Bovendien waren er door de topografie - een vlakke, hoge zij-vallei met de camping precies daar waar de vallei ontstond door het samenkomen van verschillende bergbekken - ruim excursie-mogelijkheden. Ik ben er 4 weken - twee kampen - gebleven, en ik heb me geen dag verveeld.

Toch waren er ook nadelen: In een vallei zo centraal in de Pyreneeën is het voor vogelaars en vlinderaars geen vetpot (een enkele maal kwam er een Lammergier langs - die waren toen op de rand van uitsterven - eenmaal werd een Auerhoen gezien), en ... in beide kampen (er was een eerste en tweede kamp) was er een nacht met wat sneeuw, en soms was het dus koud (soms was het ook zo warm dat je op tijd op pad moest). Bovendien hadden lang niet alle deelnemers voldoende bergervaring om echt te kunnen profiteren van de mogelijkheden, sommigen hadden zich zelfs meer ingesteld op een zonnige Spaanse vakantie

De sneeuw, en de gebroken tentstokken namen in de jaren daarna legendarische vormen aan: 'Oh Andorra, dat kamp waar iedereen insneeuwde !!'. Men vergeet dan dat het in de zomer van 1981 in de Alpen pas echt noodweer was. (Zie <https://www.digibron.nl/search/detail/012e9d69cefd19ba11857957/noodweer-in-grote-delen-van-europa>.)

Goed na een zekere 'afkoelingsperiode' kwamen er weer kampen in de Pyreneeën. In de recente jaren waren er twee kampen in Espot (Aigues Tortes), dus met een ruime blik net om de hoek. Dit Cerdanya-kamp was voor mij ook de eerste intensieve kennismaking met Cerdanya. Gezien de ligging, tegen de grens met Andorra verwachtte ik een 'ander Andorra', en het was anders, ... alleen anders anders als waarop ik had gerekend.

Ligt het kampterrein wel hoog (genoeg)? Dat was mijn eerste vraag toen ik de bestemming Cerdanya zag. Ja zo rond de 1700 m. Toch blijkt hoogte niet het enige te zijn, zo weet ik nu, dwz de hoofdvallei - de oost-west-vallei waar Lles op de zuidhelling boven ligt, en waar de camping nog weer eens boven gesitueerd is - die hoofd-vallei is diep, ongeveer net zo laag als de laagste delen van Andorra. Het maakt, zo blijkt, een groot verschil dit hoogte-verschil.

Waar in Andorra (maar bijvoorbeeld ook in Espot) de boeren hun bedrijfsvoering op de hoogte afstemmen bleek hier dat de bedrijven veel meer laag in de vallei liggen en de hogere delen deels in onbruik zijn geraakt en verder - vooral de hoogste delen - gebruikt worden voor een nogal intensieve zomer-beweiding. Als je de beroemde bloemrijke (sub)alpine flora wil zien dan heb je graag zowel hooilanden als bos en bosschages&struwelen als ook beweidde graslanden. Hooiland en minder intensief beweidde graslanden moesten we zoeken, paradoxaal genoeg lagen er wel intensieve(re) hooilanden lager in de vallei.

Het uitgesproken hoogteverschil tussen de vallei en de bergketens maakt dus, door gebruik te maken van de typische (landbouw)kwaliteiten zowel hoog als laag, een intensief gebruik mogelijk.

Toch was het geenszins kommer en kwel. Om te beginnen waren er ter hoogte van de camping ook

ook bloemrijke graslanden, en verder hoger, kon je door de moerassige gebieden op te zoeken, ook nog minder intensieve begrazing vinden.

Langs de flanken van de vallei kom je in een zone grotendeels verlaten cultuurlandschap ... paradoxaal genoeg kan die 'verlating' ook weer te 'intensief' zijn. Juist daar waar het oude cultuurlandschap nog zichtbaar was was er voor ongeveer iedereen wat te beleven: vlinders, vogels, planten Verder was er voor de één het Wielewaal-gat-in-de-lucht momentje, voor de ander was er Stofzaad ... voor mij waren de talrijke Dwergarenden een hoogtepunt (de Alpengierzwaluw-trek vond ik ook spectaculair maar ik hoorde dat die ook in Espot gezien was).

Verder - ook letterlijk ver, zeker qua rijtijd - was er de 'overkant', het Cadi-Moixeró massief dat we vanaf de camping iedere ochtend en avond in allerlei kleuren zagen. Het Cadi-Moixeró massief is een kalksteen-voorgebergte (dat is typisch voor de Pyreneeën, de 'omgekeerde toverbal': de hoogste delen zijn de oudste, harde, zure gesteenten, in de periferie vind je jongere kalkgesteenten). De kalk was aantrekkelijk ... maar het was dus ver, en ontoegankelijk -- de enkele toegangsweg die wat verder kwam was niet voor iedere auto te berijden.

Eigenlijk is dit beeld heel gewoon op het Iberisch schiereiland, het is gewoon een ander (sub)continent met een andere schaal. Ongeveer alles is er groter, zowel de afstanden als ook de contrasten: ieder massief lijkt op zich te staan. De ontsluiting van het Spaanse platte land (een heel 'jonge' ontsluiting, veel van de afgelegen dorpen waren tot een halve eeuw geleden nog echt 'afgelegen') brengt met zich mee dat je vaak hele einden (om) moet rijden om in een nieuwe omgeving te komen.

Zet je het Cerdanya-kamp af tegen een paar eerdere kamp-bestemmingen in de nabije Pyreneeën dan valt op dat je in Espot (Aigues-Tortes) een vergelijkbaar landschap had, maar tevens dat daar de variatie en ook de toegankelijkheid groter was. Rond Espot heb je ook de echt hoge toppen, je hebt daar ook het Nationale Park (een park met plussen en minnen - de totale uitsluiting van het agrarische gebruik is beide, het toeristische is een echte min, een plus is dan weer de extra aandacht voor de natuurbescherming). In de iets grotere periferie rond Espot vind je meer van het traditionele boeren-landschap. De contrasten zoals we in Cerdanya zagen zijn rond Espot een stuk 'zachter' ... rond Espot is het makkelijker iedere dag een gevarieerd excursieprogramma te presenteren . Vergelijk je Cerdanya met het nog nabijere Andorra dan is dat lastig: Grote delen van Andorra zijn tegenwoordig 'druk', toeristisch ontwikkeld, en zeker in de lagere delen zijn de contrasten nog scherper. Kom je evenwel in de hoogte dan merk je die hoogte, de diepere warmere vallei is dan zo ver weg dat je een echte, complete hooggebergte-wereld hebt. Jammer genoeg bestaat de oude 'KNNV'-camping in Andorra al vele jaren niet meer... echter, ik zag evenwel dat er een nieuwe camping in het Vall d'Incles is, een camping die een onderzoekje waard is, het Vall d'Incles is nog steeds een aantrekkelijke 'plant-hunting-region', en je hebt er het voordeel dat je de planten daar tot hartje zomer kan blijven volgen.

Wellicht biedt Cerdanya meer als je er (iets) eerder in het jaar komt, hooilanden zijn dan nog niet gemaaid en hoger in het gebergte is nog niet alles kort afgegraasd... echter... of het dan ook mooi is voor de vlinderaar?

Tot slot: hier is een linkje naar Camping Font de Ferros, de huidige, enige camping in het Vall d'Incles:

<http://www.campingandorra.com/contact.php>

De 'oude' camping lag 2 kilometer verderop in de vallei, daar waar de weg voor gewone auto's echt niet verder berijdbaar is.

Nu staat daar het nogal over-the-top restaurant/guest-house l'Ovella Negra (Ovella Negra staat wellicht niet voor niks voor Zwarte Schapen)

Marc Schmitz

Excursieverslagen

Hierna beknopte verslagen van de excursies, met dank aan Han voor het ontcijferen en uittypen van de bekende groene velletjes. Van sommige excursies zijn geen verslagen gemaakt... De nummering volgt de lijst van de excursieregelaars (zie volgende pagina). De foto's ertussen horen *niet* noodzakelijkerwijs bij de verslagen - dat viel helaas niet meer te achterhalen.

Excursie 1

22 juli 2019

Pret de la Cot; wandeling naar Ref. Cap del Rec via Pret de la Cot

Excursieleider: Tineke

Aantal deelnemers: 13

Waardering:

Groep van 13 deelnemers ging rustig "kruispad" tot Refuge Cap del Rec. Veel bloemen en vlinders. Eerst lopend langs kunstmatig stroompje. Door open naaldbos naar boven (200 m). Verder naar het oosten over de hoogtelijnen en toen we bij een splitsing kwamen, naar het zuiden naar beneden.

Naar het westen over een verwaarloosd karrenspoor. Soms even uitzicht op het dal.

Na de lunch de groep gesplitst in een snelle en langzame groep. Maar na de lunch weer allemaal bij elkaar. De tempo's verschilden niet zoveel.

Excursie 2

22 juli 2019

Torrent dels Cortals; wandeling naar Torrent dels Cortals

Excursieleider: Annemarie

Aantal deelnemers: 4

Waardering: 8

Om 09:00 van camping schuin de weg over gestoken naar karrenspoor dat naar het noorden leidt met links een helling en rechts schraal hooiland. Veel bloemen.

Na een halve kilometer eindigt de weg bij een bloemrijk schraalgrasland. Via een ruïne het grasland overgestoken naar de beek Torrent dels Cortals. Daar geluncht en gedetermineerd.

Langs de beek omlaag in zuidoostelijke richting zonder pad, maar gemakkelijk te lopen. Diverse andere soorten planten onder verspreid staande bomen. Karrenspoor gevonden dat leidt naar Cal Frare en dat gevolgd tot 'onder' de camping. Aldaar tegen de helling omhoog en terug op de camping om 16:00.

Excursie 5

23 juli 2019

Viliella; wandeling naar Torrent dels Cortals

Excursieleider: Eric

Aantal deelnemers: 15

Waardering: 8

Om 09:30 vertrokken vanaf de camping met 15 personen waarbij het eerste wekje meteen al veel bloemenweelde te determineren gaf. Prachtige route langs smalle paden tussen rotsmuurtjes en veldjes. Uitzicht op terrasvormige heuvels en daarachter steeds de statige rotswand, die ook vanaf de camping in het oog springt. De ortolaan wordt ontdekt, blijken veelvuldig voor te komen. Na Viliella, een prachtig opgeknapt bergdorpje, gaan Ank en Han door naar de vallei. Een mooie rustige klim naar boven met rechts en links van het pad het geluid van kwarteltjes. Een pauzeplek aan een helder beekje met uitzicht op een bergweide én een vale gier. Later nog een flinke klim terug, 2 keer een hekje en dan een stevige afdaling naar de camping. Het laatste stuk was voor sommige een herhaling van gister. Voor mij een schitterende eerste dag met veel nieuwe waarnemingen. Vlak voor het hek van de camping nog een slangenarend. -kan niet meer stuk-

- Excursia
- 1 Prat de la Cob
 - 2 Torrent dels Cortals
 - 3 Tross plans de Lies
 - 4 Vall de Llob
 - 5 Vall de Llob
 - 6 Cabana del Caçadors
 - 7 Clot d'Oeri
 - 8 Refugi dels Estany's
 - 9 Col de Delt
 - 10 Prat d'Aguilo
 - 11 ricting Coma bona
 - 12 * Refugi dels Estany's
 - 13 * Torrent dels Cortals
 - 14 Estana
 - 15 * Vall de Llob
 - 16 * Torrent dels Cortals
 - 17 el Quer forestat
 - 18 Clot d'Ori / Tross plans de Lies
 - 19 Llos de Cerdanya
 - 20 Santa Eugenia
 - 21 Coll de Pal
 - 22 * Aranser

Charter Consum
Carrer Francesc Macia
Bellver de Cerdanya

gelo trein? Andorra? bunkermuseum?

- 24 * Santa Eugenia
- 25 * Coll de Delt / Queralt v. af El Fornell Auto 6.3 km ↑ 350 m
- 26 Cestellnou de Caradze Auto 5 km ↑ 300 m
- 27 * Cabana del Caçadors + auerhoen Auto v. z cap del Rec 11 km ↑ 370 m
- 28 Estany's de la Muga Auto v. z cap del Rec 16 km ↓ 600 m
- 29 * Estana auto
- 30 Gaudeix de la muntanya Auto 70 km / 52.6 km 150 m
- 31 Moeres ... auto
- 32 ~~Ansouell~~ Ansouell auto Martinet + 20 km 2.6 + 4 km ↓ 500 m
- 33 Pi auto Martinet + 10 km 4-6 200 m
- 34 Josa del Cadi auto 60 km 6 km ↓ 500 m
- 35 * Llos de Cerdanya lopend v. z. camp 7.8 km 230 m

Excursie 6

23 juli 2019

Riu de la Llosa

Aantal deelnemers: 6

Excursieleider: Marc

Waardering: 8

Ongeveer 9 uur vertrek per auto vanaf de camping richting Lles, voor Lles richting Viliella, voor Viliella naar el Vilar; geparkeerd in schaduw bij brug over beek bij ruïne van kapel Sant Marc. Vandaar langs de beek over de rechteroever naar het noorden gelopen: mooie route, veel plantensoorten.

De beek (Riu de la Llosa) overgestoken via bruggetje Moli de Salt.

Op de andere oever (linker) doorgelopen tot Cal Gasconet. Mooi landschap. Daar weer naar de rechteroever. Gelunched op mooie bloemenweide.

Daarna doorgelopen naar Cal Jan de la Llosa en daar via het erf naar een weggetje terug. De gehele terugweg hoog boven de linkeroever gelopen waarvan het laatste stuk in tempo op de asfaltweg vanaf de Capella de Sant Antoni. Om ongeveer 16.00 terug bij de auto's. Vandaar een deel van de groep naar Martinet voor boodschappen.

Excursie 8

24 juli 2019

Clot d'Orri

Aantal deelnemers: 12 +3 / 8+7

Excursieleider: Yolande

Waardering:

Eerst per auto naar refugi Cap de Rec. Vanaf Cap de Rec een "lekkere helling" naar het meertje van Clot d'Orri.

Mooie kruisbek, man en vrouw, in de dennenbomen. Pauze bij het meertje, en tijd om uit de kleren te gaan. Erna en Hetty hebben de koelte van het meertje ervaren. En dat kreeg navolging van 4 Spaanse nymfen.

Daarna verder op zoek naar het moeras, dat was knap onduidelijk maar op een gegeven moment kabbelde er water door een vallei. Bij het water nam de plantenrijkdom enorm toe. Struinend langs het water waren er bijzondere waarnemingen (zie plantenlijst).

Hier ontstond de splitsing tussen de wandeling door de bergen en de "kruip"-wandeling door het moerasgebied.

Prominent rechts in beeld: onze admin!

Excursie 9

24 juli 2019

Refuge dels Estany's

Aantal deelnemers: 3

Excursieleider: Frans

Waardering: 8

Route: Vanuit camping over weg naar Aransa, daar weg vervolgen naar Refugio del Fornell/Estacio d'esqui de fons d'Aranser. De weg na Aransa wordt grindweg met enkele grote kuilen. Rijden kost ongeveer een uur (21 km). Voorbij hek met vee-rooster. Daar wandeling SC1/GR 11-10 volgen langs de beek omhoog. Heel mooie weg via bergpad, via de weg is ook mogelijk.

Wij zijn met de auto via de lange bosweg teruggekomen via Cap del Rec. Die weg is langer maar beter begaanbaar omdat er minder stenen liggen. Wel kuilen en uithollingen overdwars voor afwatering.

Sfeer: Vanwege de hitte om 8.30 uur vertrokken. Na ca 1 uur in de auto stapten we uit net boven het meertje.

De wandeling naar boven langs de beek deden we heel rustig, er waren zoveel mooie planten te zien. Landschappelijk was het ook heel mooi. Hier en daar splitste de beek zich in een aantal stroompjes. Op zo'n plek hebben we in de schaduw geluncht. Toen we doorliepen bleken we 10 minuten van de refugio af te zitten. Daar uitgebreid de citroensijts bewonderd. Nog een stuk doorgelopen via de GR tot een hoogvlakte met ook van die natte plekken. Ondanks dat daar geen schaduw was, was het door de wind goed uit te houden. Hier kwamen de lammergier en een vale gier over. Weer veel citroensijzen, tapuit en waterpiepers.

Via beide meertjes zijn we over de weg teruggelopen. Weer een heerlijk rustige wandeling terug naar de auto. Totaal 8 km gelopen.

Excursie 11

25 juli 2019

Pret d'Aguilo

Aantal deelnemers: 11

Excursieleider: Erik

Waardering: 9

Met vier auto's voor de overkant van het dal vertrokken. Eerst over een asfaltweg, later over een grindweg. De Prius van Volkert kreeg twee flinke tikken tegen de bodemplaat. Gelukkig reed Marc met de Landrover erachter, zodat de passagiers daarin konden overstappen. Boven aangekomen (2000 meter) eerst wat gedronken in de refugio. Daarna een snelle en een langzame groep naar boven. Prachtige vergezichten, Alpenkraaien, paarden met bellen om en in die entourage flink geklauterd. Zeer mooie wandeling.

Excursie: 13

26 juli 2019

Refugi dels Estany's

Aantal deelnemers: 7 + 7 = 14

Excursieleider: Ank en Han

Waardering: 8

Route: Vanuit camping met de auto naar Refugi de les Pollineres. Gezamenlijk wandelend van Refugi de les Pollineres naar Refugi dels Estany's de la Pera over de GR.

Een prachtige route door een dalletje met een riviertje dat mooie doorzichten opleverde op stroomversnellingen en ook een fraaie waterval.

De oeverrand werd begeleid door Monnikskappen, vooral blauwe en een enkele witte in het mooie bloeistadium.

Bij de Refugi dels Estany's zijn we gesplitst in twee groepen. Een groep is naar Port de Perfita gegaan, de poort naar Andorra. Er was op de kam een echte grens waar we de NL vlag hebben geplaatst. De heen en weer was een uurtje op en een uurtje neer. De 'plantengroep' heeft bij de meertjes in de omgeving van Refugi dels Estany's gestruind. Gezamenlijke zijn we weer terug naar de auto's gegaan. En dan de data: De groep Andorra heeft 8,24 km gelopen; van 1839 m naar 2636 m hoogte. Dat is dus 669 meter. De bewegende tijd was 3:37 uur. De totale 'onderweg' tijd was 5:41 uur.

Excursie: 15

26 juli 2019

Estana

Aantal deelnemers: 6

Excursieleider: Harry

Waardering: 8

Route: Met de auto van Martelot naar Estana.

Van Estana bij kerk pad Miradors del Pla d'Agila. Op deze route 4 uitzichtpunten. Bij splitsing lange pad genomen, om 'berg' Estana heen. In het laatste deel lekker klimmetje. Bij een veedrinkbak met waterkraan, petten nat, lekker verfrist. Bij de afronding wandeling nog een terrasje: bar La Rectoria. De data: 418 m op en neer. Totale wandeling, 8,15 km.

Excursie: 16

28 juli 2019

Vallei van de Llosa

Aantal deelnemers: 12

Excursieleider: Herman

Waardering: 8

Route: Met de auto naar Lles, vlak voor Viletta weggetje naar parkeergebiedje bij de brug.

Zonnig weer, fris begin allengs warm.

Mooie paden, lekker bij de beek, koffie en lunch.

Prettig gezelschap.

Heen omhoog langs de Llosa, zo ver als het kon, voorbij Mas de la Llosa. Terug omlaag bij Mas de la Llosa langs de andere kant van de rivier terug.

Leuke waarnemingen, maar ook 'duikertjes'. Waargenomen soorten als waterspreeuw en gele kwikstaart.

Excursie 18

28 juli 2019

El Querforadat

Aantal deelnemers: 8

Excursieleider: Frans

Waardering: 9

Route: Met de auto via Lles naar het dal, via de N-260 naar het westen tot de afslag Toloriu; die weg gevolgd tot Querforadat. Smalle maar goede weg, weinig parkeerruimte voor het dorp' nog minder in het dorp!

Vertrek van kamp ongeveer 8.45 uur, begin excursie 10.00 uur

Looproute; gemarkeerd en gemaaid pad noordelijk rond Tossal del Quer, naar Cava. Stijging 200 meter. Van Cave zuidelijk rond dezelfde top via GR 150, steiging 400 m geleidelijk. Paden goed gemarkeerd en goed beloopbaar.

Sfeer: landschap zeer afwisselend: hooilandjes, naaldbos, extensief weiland, loofbos en weer weiland met struiken. Het zuidelijke deel van het pad gaat over een oude weg, deels tussen 2 stapelmuurtjes. Op de asfaltweg naar en van Querforadat al diverse leuke vogels: kwartels, steenpatrijzen, hoppen. Tijdens de wandeling veel bloemen en vlinders, waaronder nogal wat leuke nieuwe soorten. Een aangename en interessante tocht.

Excursie 19

29-7-2019

Clot d'Órri/Tossa plana de Lles

Aantal deelnemers: 7

Excursieleider: Hans

Waardering: 8

Route : met auto de weg naar Refugi Cap del Rec , door naar refugi del Pradel, daar de auto gelaten.
Vanaf 2115 meter gelopen naar Tossa Plana de Lles (2905 meter)

Via SC 19 goed aangegeven

Sfeer: mooie klim door open bosgebied, met erspreide bomen en struiken. Naar 200 meter hoger, bij de boomgrens gestaag doorklimmend, goed aangegeven pad. Om half 11 pauze voor koffie. Het werd steeds steniger en minder duidelijk waar het pad liep. Ieder liep op eigen tempo en we raakten wat meer verspreid over de vlakte.. na zoeken en soms wat prutsen kwamen we elkaar om kwart over 12 boven op de top tegen.

Heerlijk gerust en om half 2 naar beneden. Om ongeveer 3 uur zijn Tineke en Han de auto voorbij gelopen en doorgelopen naar de tent.

Het stuk van pradel naar cap del Rec was een prachtig bospad binnendoor. Maar route 30 van Cap del Rec naar de camping is geen mooi pad en niet erg leuk lopen.

Al met al mooie tocht, heerlijk hoog en veel planten en dieren gezien.

Tineke

Excursie 20

28-7-2019

Lles de Cerdanya

Aantal deelnemers: 3

Excursieleider: Jan

Waardering: 7-8

Route: vanaf de camping via pad SC 39 afgedaald. Bij gehucht cal Frare de weg gekruist. Vervolg pad moeilijk te vinden. Afgedaald naar kasteelboerderij: Mas Barnola. Hier wandeling vervolgd linksaf langs de buitenmuur van de boerderij. Koffiegedronken bij oude natuurstenen picknicktafel. Pad SC 38 vervolgd richting Lles. Mooi pad langs stenen muur en onder loofbomen door. Fraai uitzicht op de Serrat d'Ambret en richting het dal van de el Segre.

In Lles in de tuin bij de bar met zicht op ouder en jong zwarte roodstaart gepauzeerd.

Rond 13.00 uur wandeling vervolgd op de SC 15 richting San Cosman, een kapel waarvan alleen de ruïne nog staat. Onderweg geboeid gekeken naar een boer die machinaal pakketten met hooi maakte. Ondertussen vond een torenvalk bij herhaling prooi in het gemaaide gras. Verder via het zeer slecht gemarkeerde pad SC 50 uiteindelijk de asfaltweg naar de camping gevonden. Daar aangekomen hebben we met enige aarzeling een lift naar de camping geaccepteerd (2 km).

Conclusie± zeer fraaie rondwandeling langs de inmiddels bekende bloemenweidjes, door stukjes garrigue (?) en over mooie paden.

Twee van onze drie excursieregelaars in actie.

Excursie 21

29/7/2019

Santa Eugenia

Aantal deelnemers: 11

Excursieleider: Eric

Waardering: 7

Route Met de auto naar Martinet, parkeerplaats bij het zwembad. Links van het zwembad pad omhoog naar Montella (Antic Cami de Martinet a Montella). Steile trap omhoog naar Montella, dorp uitlopen en de GR en route 15 asfaltweg volgen. Totale lengte 8/9 km en 400 meter klimmen en dalen.

Het begin van de wandeling is een steile trap omhoog naar het dorpje Montella. Gelukkig is deze steile klim grotendeels in de schaduw en heeft mooie uitzichten over het dal van Martinet.

In Montella aangekomen werd een koffiepauze gehouden die helaas onderbroken werd door een grote groep (zwarte/rode?) wouwen. Na deze rustpauze werd begonnen aan de wandeling richting Santa Eugenia. Dit deel van de weg loopt over een asfaltweg met links en rechts gemaaid hooiland, de weg steigt nog een klein beetje.

Voor de lunch vinden we een plek aan het riviertje in het dal. Dankzij dit riviertje (Torrente de Ridolana) zijn er wiewalen gezien. Na de lunch werd langdurig stilgestaan voor een groep bijeneters, die waren al eerder gezien, maar nu kon iedereen ze goed bekijken.

Rond 12.45 uur werd de weg over het asfalt vervolgd (op het heetste deel van de dag) richting het dal van el Segre. De afslag naar Santa Eugenia werd gepasseerd en de "pista asfaltada a Montella" gevolgd. Bij een boerderij ging een landweg linksaf richting het dal van de Segre (route 15). Hier lag een dode das. De graanvelden waren nog niet gemaaid en we konden kwartels horen. Bij de snelweg naar Martinet aangekomen loopt er een pad evenwijdig aan de Segre richting Martinet. Heerlijk weer schaduw. Dit pad gaat over in de "route van de otter". Bij onze laatste stop langs de rivier werd een waterspreeuw gezien. Alle 11 deelnemers zijn op het eindpunt aangekomen. Gelukkig weinig autoverkeer, zo nu en dan een fietser of motorrijder.

Excursie 22

30-07-2019

Coll de Pal

Excursieleider: Harrie

Coll de pal 2070 m naar Refuge Niu d'Áliga 2536 m

Vanaf de camping is de route erheen via de tunnel van Cadi (64 km). Na de tunnel afdalen en vervolgens 20 km stijgen naar de coll de pal. Het was bewolkt en 15 graden bij de start. Rustige wandeling, veel aandacht voor planten en bloemen. Weinig vogels (tapuiten, vale gier, lammergier). Om 14.00 uur bij de hut Niu d'Áliga. Wat gedronken. Terug behoorlijk bewolkt. Eerst via GPS dezelfde route terug. Halverwege op een pad gekomen naar de auto. 16.00 uur bij de auto. 17.30 uur op de camping. Gemzen gezien en op de terugweg een eekhoorn die voor de auto wegsprong.

Excursie 24

30-07-2019

Aantal deelnemers: 13 (waarvan 4 gasten)

Excursieleider: Herman

Waardering: 8

Met 4 auto's naar Martinet daar geparkeerd.

Herhaling van de vorige dag vanwege de grote verscheidenheid aan vogels. Ook nu weer veel kunnen zien en horen. Het was even lastig om alle deelnemers bij elkaar te krijgen op de goede parkeerplek. Meteen goed waterspreeuwen kunnen zien, leuk met telescoop erbij. Mooi dat ank erbij was, die kon wijzen op de interessante plakken van de waarnemingen van de vorige dag. Soms viel dat dan tegen, soms mee. Herman had een mooi binnendoortje ontdekt. Leverde een leuke koffieplek op bij een drinkplaats. De beleving van veel asfalt viel daarom ook erg mee. Mooi landschappelijke uitzichten. Bijeneters in de telescoop leverden mooie details. Dichterbij kon eigenlijk niet. Als verrassing nog een bergpaadje langs een helling naar de rivier. Prachtige tocht, niet te heet door af en toe een wolk en mooi droog gehouden.

Excursie 25

31-7-2019

Aantal deelnemers: 4 (Han, Marlies, Wendy)

Ingevuld door Ank

We reden met de auto via lles naar Aranza. Daar rechtdoor de asfaltweg volgend tot bij de parkeerplaats bij El Fornell.

Daar beginnen allerlei langlaufroutes.

Na enig zoeken de weg naar Col de Dalt gevonden, mbv de navigatie van Wendy, het pad wa een breed ski-pad in een naaldbomenbos.

Daardoor weinig zicht op de hemel met eventuele vogels. Dus op de Col gekomen, wel even genoten van het weidsere uitzicht. We besloten terug te lopen naar de auto en naar Aranza te rijden, om van daaruit nog wat meer door het dal te lopen.

Op deze terugweg door het dennenbos kwamen we plotseling op een moerassige plek (of eigenlijk een heel gebied) waar tot grote vreugde van Wendy een heleboel soorten zegge bloeiden, deze waren niet verstoord of opgegeten door grote grazers omdat het gebied voor hen niet toegankelijk was.

Wendy is de volgende dag dan ook teruggegaan met een paar andere moerasplanten-liefhebbers.

De wandeling vanuit Aranza (na koffie op het terras) naar beneden door het dal langs de beek was veel mooier qua bloemenrijkdom en vlinderrijkdom.

Excursie 26

Castelnou

31-7-2019

Ingevuld door Yolanda

Vanaf een hoog gelegen dorp met een volledig verdwenen kasteel/verdedigingswerk door verlaten weidjes gelopen, die door stenen muren gescheiden waren. Zeer veel vlinders op overvloedig voorkomende plantensoorten. Hoger op de hellingen hooiland met koeien. Mooie uitzichten, weinig vogels behalve enkele roofvogels.

Excursie 27

Cabana de Cacadoin + eventuele auerhoen

31-07-2019

Aantal deelnemers: 9

Ingevuld door Marja

Eerst naar Cap del Rec gereden. Via de app beeld en geluid van de auerhoen ingeprent. (galls in het catalaans). We volgden route 26, geleidelijk naar boven. Door dennenbos afgewisseld door bergweidjes. Naarmate we hoger kwamen werd het rotsachtiger, de bomen kleiner en veel dode bomen.

Op een open plek in het bos hebben we geluncht, waarbij we bezoek kregen van een reebok. Na de lunch zouden we struinend de weg vervolgen. Eerst waaierte de groep uit, maar gelukkig werd er toch besloten dat we beter bij elkaar konden blijven. We struinden over rotsblokken en door een moeras en bereikten uiteindelijk een hoogvlakte, waar een stevige, frisse wind stond. Daarna zijn we weer met 'trial and error' gedaald en uiteindelijk toch op een echt pad aangekomen. Het was weer een pittige afdaling naar het meer, waar het sterke geslacht heeft gezwommen.

Vanaf het meer weer vlot afgedaald naar Cap del Rec.

Helaas hebben we geen enkele auerhoen gespot. Het gebied waar de auerhoen zich zou ophouden bleek te ontoegankelijk.

Excursie 28

Estangs de la Mugo

31-7-2019

Aantal deelnemers: 2 (Tineke en Freek)

Route: lopend vanaf cap del Rec SC 26 helemaal volgend tot eind. Tot 2400 m zeer goed aangegeven, met verftekens en steenmannetjes. Laatste stuk iets meer zoeken.

Sfeerverslag: We vertrokken met de groep die op zoek ging naar de korhoenders.

Bij splitsing van de weg naar de hut van de jagers (afgebrand) bleven we de SC 26 volgen, de lage route. Op een open plek gaat de route SC 28 door naar beneden, naar de vallei van de rivier, maar wij gingen naar links, stijgen.

Prachtige route klimmend door het bos. Na ongeveer 300 meter omhoog werd het pad een prachtige balkonwandeling langs de hoogtelijnen met soms mooie doorkijkjes.

Verder omhoog door open bosgebied. Vlakte met bomen en struiken. Goed opletten om de goede route te blijven volgen, veel afwisseling.

Weer een stuk langs de hoogtelijnen en verder laatste stuk omhoog door meer droog/stenig gebied.

Na wat zoeken toch gekomen bij het meer. Daar een uur gezeten. Winderig, dus te fris om te zwemmen. Het water was niet koud.

Nog een aantal marmotten en zwarte kraaien gezien. Verder heel stil.

Zelfde route terug naar het kamp. Heel afwisselende en mooie route.

Excursie 30

Gierenexcursie Alinya

1-8-2019

Aantal deelnemers: 6

Ingevuld door Yolanda

Vanaf de camping naar Seu d'Urgell en vervolgens de afslag naar Alinya. Prachtige weg door rotsig gebergte via smalle tunnels. Fraai ruig landschap. De eerste gieren vlogen al hoog over: vale en lammergier.

Bij het bezoekerscentrum veel boeken over het gebied, evenals goede flora's en determinatiewerken voor o.a. vlinders. Leuke regionale producten te koop.

Excursies naar het gieren voeren werden alleen op zaterdag gehouden. Vooraf reserveren is noodzakelijk. Omdat wij er op donderdag waren, was er geen activiteit gepland. Toch waren de vale gieren wel nieuwsgierig en kwamen herhaaldelijk overvliegen. Wandeltochten in de omgeving vanuit Alinya zijn goed aangegeven, maar de paden zijn weinig belopen.

Excursie 31

El Fornell : moerassig gebied: heel veel stroompjes tussen stenen en grote gras- en zeggepollen.

Mooie en leuke excursie zeker voor plantenmensen

Aantal deelnemers: 4

Verlag: Erna

We zijn met 4 personen naar de moerasjes vertrokken om vnl zeggensoorten op te sporen en te determineren.

De oogst was groot, niet alleen aan zeggen, maar ook aan andere planten. We troffen veenmos aan en stuitten op een 'bank' van trilveen.

Daarna vonden we tofieldia's (een lelie) en swertsia's (een gentiaan).

Van de swertsia's stonden velden vol! Erg mooi.

Larzen mee voor deze tocht. Je kunt hem zo lang maken als je wil.

Excursie 33

Pi

Aantal personen eerst 14 , later gesplitst in 10 (hoger) en 4 (lager)

Ingevuld door Ank

We reden via Belver naar Pi. Daar aangekomen bleken er toch wel veel routes te zijn en we kozen na enig geharrewar voor de middelste langs het riviertje. Dit was een wat breder grindpad waar ook auto's over kunnen.

We waren al snel bij de 'steengroeve' en besloten nog een stuk door te lopen. We liepen door een mooi dal met grote bossen op beide hellingen, hier en daar wat rotsen.

De vlinders werden ook wakker en er stonden weer volop bloemen overal. We kwamen bij een recreatie-weide met picknicktafels. Inmiddels was het al vrij warm en we hebben op allerlei kaarten en de nodige telefoon-navigatie-systemen gekeken.

Hier ging de groep zich splitsen in de 10 die nog wat verder en hoger wilden, en de 4 die wat meer in het dal wilden blijven.

We liepen flink omhoog over een steil pad door de bossen en kwamen uit op een mooie open plek voor de lunch. Sommigen in de zon, anderen in de schaduw. Van daaruit zag met name Hans vale gieren, maar eigenlijk te ver weg voor het blote oog.

De rest van de route was prachtig. Een smal pad langs de boshelling terug naar Pi. Mooi op hoogte met prachtige vergezichten het dal in.

Excursie 34

Fosa del Cadi en Coll de Jovell

Wandeling 8 km, stijgen 500 m.

Aantal deelnemers: 3

Ingevuld door Frans

Waardering: 7

Afstand met de auto naar Josa 80 km (2 uur rijden)route: lles, Martinet, N260 richting Seu, afslag Alas, via El Ges , Fornols en Tuixen

NB de weg naar Fornols meteen naar het zuiden, die op sommige kaarten staat , is niet berijdbaar. De weg tussen El Ges en Fornols is deels tamelijk smal en met slecht asfalt.

Bij Fosa is veel parkeerruimte. We zijn gaan lopen in noordwestelijke richting langs de kapel van Santa Maria (12 e Eeuw). Het pad is deels steil en met rolsteentjes en redelijk gemarkeerd.

We zijn doorgelopen naar de Col de Jovell, en zijn na de lunch teruggelopen, langs een brede , onverharde bosweg langs de Col de Planes. De weg is tamelijk goed berijdbaar voor gewone auto's.

Op de terugweg hebben we stukken afgestoken.

Het landschap: mooi.

Vergezichten : prachtig.

Gesteenten: bijzonder schilferende laagjes.

Bijzondere waarneming: iberis (scheefbloem) en gewone zakdrager (???? Sorry niet te lezen).

Planten

Deze lijst is samengesteld uit de plantenlijstjes van de groene formulieren, met dank aan Anna Marie.

Excursie nummers corresponderen met de excursieverslagen.

Nederlandse naam - Wetenschappelijke naam - Excursie nr.

Addertongfamilie - Ophioglossaceae

Gelobde maanvaren - *Botrychium lunaria* - 18; 19

Paardenstaartenfamilie - Equisetaceae -

Heermoes - *Equisetum arvense* - 6;

Schaafstro - *Equisetum hyemale* - 8;

Paardenstaart sp - *Equisetum* sp - 20;

Eikvarenfamilie - Polypodiaceae -

Gewone eikvaren - *Polypodium vulgare* - 5; 6;

Niervarenfamilie - Dryopteridaceae -

Naaldvaren sp - *Polystichum* sp - 8;

Mannetjesvaren - *Dryopteris filix-mas* - 2;

Streepvarenfamilie - Aspleniaceae

Zwartsteelvaren - *Asplenium adiantum-nigrum* - 6;

Schubvaren - *Asplenium ceterach* - 26;

Noordse streepvaren *Asplenium septentrionale* - 6;

Steenbreekvaren - *Asplenium trichomanes* - 5; 6;

Groensteel - *Asplenium viride* - 22;

Wijfjesvarenfamilie - Athyriaceae

- *Athyrium distentifolium* - 8;

Blaasvaren - *Cystopteris fragilis* - 22;

Dennenfamilie - Pinaceae

Grove den - *Pinus sylvestris* - 2; 30;

Den "met stekelpuntje aan kegel" - *Pinus uncinata* - 2; 8; 30;

Cipresfamilie - Cupressaceae

Jeneverbes - *Juniperus communis* - 1; 8; 26;

("Sabijnse") jeneverbes - *Juniperus sabina* - 13; 18;

Beenbreekfamilie - Nartheciaceae

Beenbreek - *Narthecium ossifragum* - 8;

Eenbesfamilie - Melanthiaceae

"Witte nieswortel" - *Veratrum album* - 1; 9; 13;

Lelifamilie - Liliaceae -

Turkse lelie - *Lilium martagon* - 11;

Tofieldia - *Tofieldia calyculata* - 31;

Orchideeënfamilie - Orchidaceae -

Gevlekte orchis - *Dactylorhiza maculata* - 9; 13;

Bosorchis - *Dactylorhiza maculata* subsp. *fuchsii* - 26;

Orchis sp - *Dactylorhiza* sp - 2; 8;

Bruinrode wespenorchis - *Epipactis atrorubens* - 18;

Brede wespenorchis - *Epipactis helleborine* - 20;

Wespenorchis sp - *Epipactis* sp - 2; 5;

Grote muggenorchis - *Gymnadenia conopsea* - 18;

Grote keverorchis - *Neottia ovata* (*Listera ovata*) - 2; 18;

Bergnachtorchis - *Platanthera chlorantha* - 2;

Yamswortelfamilie - Dioscoreaceae -

Spekwortel - *Tamus communis* - 30;

Lissenfamilie - Iridaceae -

Pyreneese iris - *Iris latifolia* (*I. xiphiooides*) - 26;

Aspergefamilie - Asparagaceae -

Grote graslelie - *Anthericum liliago* - 2;

Gewone salomonszegel - *Polygonatum multiflorum* - 2; 16;

Welriekende salomonszegel - *Polygonatum odoratum* - 5; 6;

Salomonszegel sp - *Polygonatum* sp - 20;

Lookfamilie - Alliaceae -

- *Allium senescens* - 11;

Bieslook - *Allium schoenoprasum* - 9;

Look sp - *Allium* sp - 8; 26;

Egelskopfamilie - Sparganiaceae -

Drijvende egelskop - *Sparganium angustifolium* - 13;

Russenfamilie - Juncaceae -

Pitrus - *Juncus effusus* - 2; 8;

Veelbloemige veldbies - *Luzula multiflora* - 8;

Sneeuwwitte veldbies - *Luzula nivea* - 2;

Cypergrassenfamilie - Cyperaceae -

Zompzegge - *Carex curta* - 8;

Tweerijige zegge - *Carex disticha* - 2;

- *Carex davalliana* - 8;

Sterzegge - *Carex echinata* - 2; 13; 31;

Nederige zegge - *Carex humilis* - 18; 30;

Zwarte zegge - *Carex nigra* - 31;

Geelgroene zegge - *Carex oederi* - 13; 31;

Hazenzegge - *Carex ovalis* - 2;

Blauwe zegge - *Carex panicea* - 13;

Vlozegge - *Carex pulicaris* - 31;

Blaaszegge - *Carex vesicaria* - 8;

Veenpluis - *Eriophorum angustifolium* - 1; 8; 13;

Eenarig wollegras - *Eriophorum vaginatum* - 13;

Veenbies cf - *Trichophorum cespitosum* cf - 13;

Grassenfamilie - Poaceae -

Gewoon struisgras - *Agrostis capillaris* - 2;

Vossenstaart sp - *Alopecurus* sp - 2;

Gewoon reukgras - *Anthoxanthum odoratum* - 2;

- *Avenula marginata* - 2;

Boskortsteel - *Brachypodium sylvaticum* - 6;
 Bevertjes - *Briza media* - 2; 18; 20; 24;
 Kamgras - *Cynosurus cristatus* - 2;
 Kroppaar - *Dactylis glomerata* - 2;
 Ruwe smele - *Deschampsia cespitosa* - 31;
 Vingergras sp - *Digitaria* sp - 26;
 - *Festuca alpina* - 5; 6;
 - *Festuca eskia* - 22;
 Gladde witbol - *Holcus mollis* - 2;
 Fakkelgras sp - *Koeleria vallesiana* - 22;
 Gewimperd parelgras - *Melica ciliata* - 6;
 Eenbloemig parelgras - *Melica uniflora* - 5; 6;
 Borstelgras - *Nardus stricta* - 2; 22;
 Schaduwgras - *Poa nemoralis* - 5; 6;
 Blauwgras - *Sesleria cearulea* - 22;
 Goudhaver - *Trisetum flavescens* - 2;

Ranonkelfamilie - Ranunculaceae -
 Blauwe monnikskap - *Aconitum napellus* - 2; 8; 9; 13;
 Monnikskap sp - *Aconitum* sp - 1;
 Gele monnikskap - *Aconitum vulparia* - 2; 8; 9;
 Wilde akelei - *Aquilegia vulgaris* - 18; 34;
 Dotterbloem - *Caltha palustris* - 1; 2; 8; 9; 13;
 - *Clematis flammula* - 18;
 Bosrank - *Clematis vitalba* - 15; 18; 20; 26;
 Pyreneeën-ridderspoor - *Delphinium montanum* - 15; 26;
 Stinkend nieskruid - *Helleborus foetidus* - 2; 15; 34;
 Helleborus sp - *Helleborus* sp - 1; 18; 20;
 Leverbloempje - *Hepatica nobilis* - 6; 18; 34;
 Alpenanemoon - *Pulsatilla alpina* - 11; 22;
 Scherpe boterbloem - *Ranunculus acris* - 8;
 Waterranonkel cf - *Ranunculus aquatilis* cf - 13;
 Egelboterbloem - *Ranunculus flammula* - 8;
 - *Ranunculus parnassifolius* - 22;
 - *Ranunculus pyrenaicus* - 31;
 Akeleiruit - *Thalictrum aquilegifolium* - 21;

Papaverfamilie - Papaveraceae -
 Vingerhelmbloem - *Corydalis solida* - 16;
 Klaproos sp - *Papaver* sp - 6;

Buxusfamilie - Buxaceae -
 Buxus - *Buxus sempervirens* - 6; 15; 26;

Strandkruidfamilie - Plumbaginaceae -
 Armeria - *Armeria alpina* - 13;
 Engels gras - *Armeria maritima* - 2; 5; 19; 20;

Duizendknoopfamilie - Polygonaceae -
 Adderwortel - *Persicaria bistorta* - 1; 2;
 Perzikkruid - *Persicaria maculosa* - 16;
 "Alpen"duizendknoop - *Polygonum alpinum* *Aconogonon alpinum*
 - 6;

"Levendbarende"duizendknoop - *Polygonum viviparum* - 9;
 Veldzuring - *Rumex acetosa* - 2;
 Schapenzuring - *Rumex acetosella* - 2;
 Krulzuring - *Rumex crispus* - 6;
 Spaanse zuring - *Rumex scutatus* - 6;
 Zuring sp - *Rumex* sp - 5; 8;

Anjerfamilie - Caryophyllaceae -
 Overblijvende hardbloem - *Scleranthus perennis* - 2;
 Hoornbloem sp - *Cerastium* sp - 26;
 Ruige anjer - *Dianthus armeria* - 1;
 Kartouizeranjer - *Dianthus carthusianorum* - 2;
 Steenanjer - *Dianthus deltoides* - 1; 5; 8; 9;
 Montpellieranjer - *Dianthus monspessulanus* - 1; 2; 18;
 Alpenanjer - *Dianthus pyrenaicus* - 20;
 Anjer sp - *Dianthus* sp - 13;
 Prachtanjer - *Dianthus superbus* - 8; 22; 24;
 Kruipe gipskruid - *Gypsophila repens* - 11;
 Kaal breukkruid - *Herniaria glabra* - 2;
 Veldmuur - *Minuartia sedoides* - 19
 - *Paronychia capitata* ssp *capitata* - 11;
 Slanke mantelanjer - *Petrorhagia prolifera* - 6;
 Zeepkruid - *Saponaria officinalis* - 5; 15; 24;
 Stengelloze silene - *Silene acaulis* - 9; 19; 22;
 - *Silene ciliata* - 9; 19
 Dagkoekoeksbloem - *Silene dioica* - 6;
 Echte koekoeksbloem - *Silene flos-cuculi* - 2;
 Nachtsilene - *Silene nutans* - 2; 16;
 Rotssilene - *Silene rupestris* - 8; 9; 22;
 Blaassilene - *Silene vulgaris* - 1; 5; 6; 13;
 - *Stellaria alsine* - 11;
 Grasmuur - *Stellaria graminea* - 2;
 Grote muur - *Stellaria holostea* - 6;
 Vogelmuur - *Stellaria media* - 8;

Sandelhoutfamilie - Santalaceae -
 Bergylas - *Thesium alpinum* - 8;

Steenbreekfamilie - Saxifragaceae -
 Gele en oranje bergsteenbreek - *Saxifraga aizoides* - 1;
 - *Saxifraga aquatica* - 9; 19
 - *Saxifraga bryoïdes* - 19
 Stersteenbreek - *Saxifraga stellaris* - 8; 9; 13;

Vetplantenfamilie - Crassulaceae -
 Muurpeper - *Sedum acre* - 1; 2;
 Wit vetkruid - *Sedum album* - 5; 6; 18;
 - *Sedum brevifolium* - 9;
 - *Sedum sediforme* - 6;
 Hemelsleutel - *Sedum telephium* - 5;
 "Harig"vetkruid - *Sedum villosum* - 8; 9; 19
 "Spinnenweb"huislook - *Sempervivum arachnoideum* - 9; 16; 18; 26;
 Huislook - *Sempervivum montanum* - 5; 6; 19

Huislook sp - *Sempervivum* sp - 15; 20; 26;
 Donderblad - *Sempervivum tectorum* - 5;
 Tripmadam - *Sedum rupestre* - 1; 2; 20; 24;

Ooievaarsbekfamilie - Geraniaceae -
 Beemdooievaarsbek - *Geranium pratense* - 6;
 Bermooievaarsbek - *Geranium pyrenaicum* - 6; 20;
 Robertskruid - *Geranium robertianum* - 6;

Teunisbloemfamilie - Onagraceae -
 Wilgenroosje - *Chamerion angustifolium* - 1; 2; 5; 8; 20;
 - *Epilobium alsinifolium* - 9;
 Smalbladige basterdwederik - *Epilobium anagallidifolium* - 8;
 Harig wilgenroosje - *Epilobium hirsutum* - 24;
 Moerasbasterdwederik cf - *Epilobium palustre* cf - 2;
 Basterdwederik sp - *Epilobium* sp - 13;

Parnassiafamilie - Parnassiaceae -
 Parnassia - *Parnassia palustris* - 8; 9; 13; 31;

Wilgenfamilie - Salicaceae -
 Boswilg - *Salix caprea* - 2;
 Kraakwilg - *Salix fragilis* - 5; 6;

Viooltjesfamilie - Violaceae -
 "Wit" viooltje - *Viola alba* - 6;
 Moerasviooltje - *Viola palustris* - 8;
 Viooltje sp - *Viola* sp - 2; 11;
 Driekleurig viooltje - *Viola tricolor* - 2; 8; 11;

Wolfsmelkfamilie - Euphorbiaceae -
 Cipreswolfsmelk - *Euphorbia cyparissias* - 1; 20;
 - *Euphorbia nicaeensis* ssp *niccaeensis* - 21;
 - *Euphorbia spinosa* - 24;
 Wolfsmelk sp - *Euphorbia* sp - 2; 11; 18; 21; 26;

Hertshooifamilie - Hypericaceae -
 Sint-Janskruid - *Hypericum perforatum* - 1; 2; 24;
 Hertshooi sp - *Hypericum* sp - 15;

Vlasfamilie - Linaceae -
 Geelhartje - *Linum catharticum* - 2;
 Overblijvend vlas - *Linum perenne* - 15;
 Blauw vlas - *Linum usitatissimum* - 26;
 "Kleeverig" vlas - *Linum viscosum* - 18;

Klaverzuringfamilie - Oxalidaceae -
 Witte klaverzuring - *Oxalis acetosella* - 2;

Vlinderbloemenfamilie - Fabaceae -
 Wondklaver - *Anthyllis vulneraria* - 1; 2; 18;
 'Alpenwond'klaver - *Anthyllis vulneraria* ssp *alpestris* - 11;
 Alpentragant - *Astragalus alpinus* - 8;

Hokjespeul - *Astragalus glycyphyllos* - 6; 26;
 Pijlbrem - *Chamaespartium sagittale* - 2; 21;
 - *Cytisus purgans* - 2;
 Verfbrem - *Genista tinctoria* - 1; 2; 5; 8; 18;
 - *Genista scorpius* - 26;
 Veldlathyrus - *Lathyrus pratensis* - 2;
 Gewone rolklaver - *Lotus corniculatus* - 2; 5; 8;
 Alpenrolklaver - *Lotus corniculatus* ssp *alpinus* - 9; 11;
 Moerasrolklaver - *Lotus pedunculatus* - 2;
 Hopklaver - *Medicago lupulina* - 6;
 Kleine rupsklaver - *Medicago minima* - 6;
 Luzerne - *Medicago sativa* s.l. - 15;
 Witte honingklaver - *Melilotus albus* - 1; 5; 6; 20;
 Esparcette - *Onobrychis viciifolia* - 15; 18; 34;
 - *Ononis natrix* ssp *natrix* - 21;
 Kruipeend stalkruid - *Ononis repens* - 11;
 Kattendoorn - *Ononis repens* ssp *spinosa* - 1; 2; 5; 18; 20;
 Oxytropis - *Oxytropis campestris* - 9; 13; 19
 "Alpenklaver" - *Trifolium alpinum* - 8; 13; 22;
 Hazenpootje - *Trifolium arvense* - 5; 6; 20; 24;
 Akkerklaver - *Trifolium aureum* - 2;
 Bergklaver - *Trifolium montanum* - 2; 8;
 Rode klaver - *Trifolium pratense* - 1; 8;
 Witte klaver - *Trifolium repens* - 8;
 Purperen klaver - *Trifolium rubens* - 20; 24; 26;
 Vogelwikke - *Vicia cracca* - 1;
 Ringelwikke - *Vicia hirsuta* - 2;

Vleugeltjesbloemfamilie - Polygalaceae -
 Vleugeltjesbloem sp - *Polygala* sp - 2;

Rozenfamilie - Rosaceae -
 Gewone agrimonie - *Agrimonia eupatoria* - 15;
 Welriekende agrimonie - *Agrimonia odorata* - 11;
 Vrouwenmantel sp - *Alchemilla* sp - 1; 8; 16; 22;
 Europees krentenboompje - *Amelanchier ovalis* - 18;
 Wilde dwergmispel - *Cotoneaster integerrimus* - 18;
 Zilverwortel - *Dryas octopetala* - 22;
 Bosaardbei - *Fragaria vesca* - 1; 2; 8;
 - *Geum pyrenaicum* - 26;
 Zilver schoon - *Potentilla anserina* - 6;
 Tormentil - *Potentilla erecta* - 1; 8;
 - *Potentilla nivalis* - 19; 22;
 Rechte ganzerik - *Potentilla recta* - 2;
 Vijfvingerkruid - *Potentilla reptans* - 2;
 Ganzerik sp - *Potentilla* sp - 11;
 Sleedoorn - *Prunus spinosa* - 2;
 Egelantier - *Rosa rubiginosa* - 1; 2;
 Roos sp - *Rosa* sp - 8; 26;
 Framboos - *Rubus idaeus* - 1;
 Braam sp - *Rubus* sp - 2;
 Kleine pimpernel - *Sanguisorba minor* - 2;
 Pimpernel sp - *Sanguisorba* sp - 1; 20;

Meelbes - *Sorbus aria* - 26;
 Wilde lijsterbes - *Sorbus aucuparia* - 2;
 "Valse mispel" - *Sorbus chamaemespilus* - 2;

Wegedoornfamilie - Rhamnaceae -
 Sporkehout - *Rhamnus frangula* - 18;

Moerbeifamilie - Moraceae -
 Vijgenboom - *Ficus carica* - 30;

Brandnetelfamilie - Urticaceae -
 Klein glaskruid - *Parietaria judaica* - 26;
 Grote brandnetel - *Urtica dioica* - 1; 2;

Napjesdragersfamilie - Fagaceae -
 Hulsteik - *Quercus coccifera* - 26;
 Steeneik - *Quercus ilex* - 30;
 Donzige eik - *Quercus pubescens* - 2;18; 26;

Berkenfamilie - Betulaceae -
 Ruwe berk - *Betula pendula* - 2;
 Hazelaar - *Corylus avellana* - 6;

Resedafamilie - Resedaceae -
 Wilde reseda - *Reseda lutea* - 6; 26; 34;

Kruisbloemenfamilie - Brassicaceae -
 Torenkruid - *Arabis glabra* - 2;
 Grijskruid - *Berteroa incana* - 8;
 Brilkruid - *Biscutella laevigata* s.l. - 6; 15; 16; 21;
 Rozetkruidkers - *Lepidium heterophyllum* - 2;

Kaasjeskruidfamilie - Malvaceae -
 - *Althaea cannabina* - 21;
 Muskuskaasjeskruid - *Malva moschata* - 6;

Zonneroosjesfamilie - Cistaceae -
 - *Fumana ericoides* - 15;
 Geel zonneroosje - *Helianthemum nummularium* - 1; 2; 5;
 9;18;20;22;24;

Peperboompjesfamilie - Thymelaeaceae -
 Peperboompje - *Daphne mezereum*. - 6;

Sleutelbloemfamilie - Primulaceae -
 Blauw guichelheil - *Anagallis arvensis* subsp. *foemina* - 26;
 Sleutelbloem sp - *Primula* sp - 6; 18;

Heifamilie - Ericaceae -
 Berendruif - *Arctostaphylos uva-ursi* - 6;
 Struikhei - *Calluna vulgaris* - 1; 2; 8;
 Stofzaad - *Monotropa hypopitys* - 18;
 Alpenroosje (roestbladig) - *Rhododendron ferrugineum* - 1; 8; 9;
 13;

Blauwe bosbes - *Vaccinium myrtillus* - 8;

Ruwbladigenfamilie - Boraginaceae -
 Ossentong sp - *Anchusa* sp - 15;
 Veldhondstong - *Cynoglossum officinale* - 11;
 Slangenkruid - *Echium vulgare* - 1; 2; 5; 16;
 Alpenkoninkje - *Eritrichum nanum* - 19
 Bittere scheefbloem - *Iberis amara* - 34;
 Moerasvergeet-mij-nietje - *Myosotis scorpioides* subsp. *scorpioides* -
 1;
 Onosma - *Onosma bubani* - 22;
 "Langbladig" longkruid - *Pulmonaria longifolia* - 5; 6;
 Longkruid sp - *Pulmonaria* sp - 16;

Sterbladigenfamilie - Rubiaceae -
 Kalkbedstro - *Asperula cynanchica* - 6; 21;
 - *Cruciata glabra* - 2; 8; 34;
 Kruisbladwalstro - *Cruciata laevipes* - 5; 6;
 Geel walstro - *Galium verum* - 1; 2; 5; 8; 20;

Gentiaanfamilie - Gentianaceae -
 Echt duizendguldenkruid - *Centaurium erythraea* - 26;
 "Stengelloze"gentiaan - *Gentiana acaulis* - 9;
 Alpengentiaan - *Gentiana alpina* - 8; 22;
 - *Gentiana burseri* - 8; 9;
 - *Gentiana clusii* - 13;
 Kruisbladgentiaan - *Gentiana cruciata* - 18; 34;
 Sneeuwgentiaan - *Gentiana nivalis* - 13;
 Gele gentiaan - *Gentiana lutea* - 1;
 - *Gentiana punctata* - 13;
 Pyreneeëgentiaan - *Gentiana pyrenaica* - 8; 9; 19
 "Voorjaars"gentiaan - *Gentiana verna* - 9; 19
 Swertia - *Swertia perennis* - 31;

Maagdenpalmfamilie - Apocynaceae -
 Witte engbloem - *Vincetoxicum hirundinaria* - 6;

Nachtschadefamilie - Solanaceae -
 Bilzekruid - *Hyoscyamus niger* - 1;
 Bitterzoet - *Solanum dulcamara* - 2;
 Zwarte nachtschade - *Solanum nigrum* s.l. - 24;

Windefamilie - Convolvulaceae -
 Akkerwinde - *Convolvulus arvensis* - 6;
 Klein warkruid - *Cuscuta epithymum* - 2; 16; 20;
 Groot warkruid - *Cuscuta europaea* - 15;

Olijffamilie - Oleaceae -
 Es - *Fraxinus excelsior* - 6;

Helmkruidfamilie - Scrophulariaceae -
 Stalkaars cf - *Verbascum densiflorum* cf - 15;
 Toorts sp - *Verbascum* sp - 2; 5; 13; 16; 24;

IJzerhardfamilie - Verbenaceae -	- <i>Plantago monosperma</i> - 11;
IJzerhard - <i>Verbena officinalis</i> - 21; 26;	Zandweegbree - <i>Plantago scabra</i> - 18;
Kogelbloemfamilie - Globulariaceae -	Mannetjesereprijs - <i>Veronica officinalis</i> - 1; 2;
- <i>Globularia cordifolia</i> - 11;	Schildereprijs - <i>Veronica scutellata</i> - 2;
- <i>Globularia repens</i> - 19	Ereprijs sp - <i>Veronica</i> sp - 8; 13;
Gewone kogelbloem - <i>Globularia vulgaris</i> - 8; 18;	
Lipbloemenfamilie - Lamiaceae -	Blaasjeskruidfamilie - Lentibulariaceae -
Borstelkrans - <i>Clinopodium vulgare</i> - 6; 26;	Vetblad - <i>Pinguicula vulgaris</i> - 8; 9;13;
- <i>Galeopsis pyrenaica</i> - 22;	
Hennepnetel sp - <i>Galeopsis</i> sp - 2;	Schermbloemenfamilie - Apiaceae -
Hyssop - <i>Hyssopus officinalis</i> - 24; 30;	Fluitenkruid - <i>Anthriscus sylvestris</i> - 6;
Echte lavendel - <i>Lavandula angustifolia</i> - 18; 34;	Groot sterrenscherm - <i>Astrantia major</i> - 2; 8; 16; 18;
Hertsmunt - <i>Mentha longifolia</i> - 2; 26;	<i>Astrantia</i> sp - <i>Astrantia</i> sp - 1;
Wild kattenkruid - <i>Nepeta cataria</i> - 6;	Sikkelgoudscherm - <i>Bupleurum falcatum</i> - 6;18; 21; 26;
Wilde marjolein - <i>Origanum vulgare</i> - 5; 11; 18;24;30;	Dolle kervel - <i>Chaerophyllum temulum</i> - 2;
Grote brunel - <i>Prunella grandiflora</i> - 1; 2; 8; 13; 18;	Peen - <i>Daucus carota</i> - 6;16;18; 26;
Gewone brunel - <i>Prunella vulgaris</i> - 1; 2; 5; 13; 16;	Pyrenese kruisdistel - <i>Eryngium bourgatii</i> - 2;
Veldsalie - <i>Salvia pratensis</i> - 15; 24;	Blauwe zeedistel - <i>Eryngium maritimum</i> - 1;
Salie sp - <i>Salvia</i> sp - 18;	Gewone berenklaauw - <i>Heracleum sphondylium</i> - 2;
- <i>Sideritis hyssopifolia</i> - 6; 11; 22;	Frans laserkruid - <i>Laserpitium gallicum</i> - 6;
Betonie - <i>Stachys officinalis</i> - 18;	Breedbladig laserkruid - <i>Laserpitium latifolium</i> - 6;
Bergandoorn - <i>Stachys recta</i> - 6;	Bergvenkel - <i>Meum athamanticum</i> - 8;
Pyrenese gamander - <i>Teucrium pyrenaicum</i> - 11; 15; 26;	Molopospermum - <i>Molopospermum peleponnesiacum</i> - 8;
Valse salie - <i>Teucrium scorodonia</i> - 18; 26;	- <i>Petroselinum crispum</i> - 18;
Tijm sp - <i>Thymus</i> sp - 1; 2; 8; 18; 30;	Meesterwortel - <i>Peucedanum ostruthium</i> (<i>Imperatoria ost.</i>) - 6; 8;
Echte tijm - <i>Thymus vulgaris</i> - 24; 30;	Kleine bevernel - <i>Pimpinella saxifraga</i> - 2;
	- <i>Selinum pyrenaicum</i> - 13;
	Bergseselie - <i>Seseli montanum</i> - 2;
Bremraapfamilie - Orobanchaceae -	
- <i>Euphrasia alpina</i> - 11;	Muskuskruidfamilie - Adoxaceae -
Ogentroost sp - <i>Euphrasia</i> sp - 2;	Gewone vlier - <i>Sambucus nigra</i> - 2;
Hengel - <i>Melampyrum pratense</i> - 1; 6;16;	Trosvlier - <i>Sambucus racemosa</i> - 11; 18;
Bremraap sp - <i>Orobranche</i> sp - 1; 2; 6; 18; 24;	Gelderse roos - <i>Viburnum opulus</i> - 18;
Moeraskartelblad - <i>Pedicularis palustris</i> - 13; 31;	
Pyrenes kartelblad - <i>Pedicularis pyrenaica</i> - 9;	Kamperfoelifamilie - Caprifoliaceae -
Kartelblad sp - <i>Pedicularis</i> sp - 2; 22;	'Witte schijnbeemdtkroon' - <i>Cephalaria leucantha</i> - 34;
Kranskartelblad - <i>Pedicularis verticulata</i> - 13;	Grote kaardebol - <i>Dipsacus fullonum</i> - 24;
Grote ratelaar - <i>Rhinanthus angustifolius</i> - 24;	Beemdtkroon - <i>Knautia arvensis</i> - 2; 15; 20;
Kleine ratelaar - <i>Rhinanthus minor</i> - 2;	- <i>Knautia dipsacifolia</i> - 6;
Ratelaar sp - <i>Rhinanthus</i> sp - 1; 5; 16;	Beemdtkroon sp - <i>Knautia</i> sp - 8; 13;
	Pyreneeën-kamperfoelie - <i>Lonicera pyrenaica</i> - 15;
Weegbreefamilie - Plantaginaceae -	Rode kamperfoelie - <i>Lonicera xylosteum</i> - 6;
Leeuwenbek - <i>Antirrhinum majus</i> - 24;	Duifkruid - <i>Scabiosa columbaria</i> - 6; 16;
Geel vingerhoedskruid - <i>Digitalis lutea</i> - 1; 6;	Zachtgeel duifkruid - <i>Scabiosa ochroleuca</i> - 30;
Alpenleeuwenbek - <i>Linaria alpina</i> - 11;18;	"Pyreneeën"duifkruid - <i>Scabiosa pyrenaica</i> - 8;
Gestreepte leeuwenbek - <i>Linaria repens</i> - 9;	Duifkruid sp - <i>Scabiosa</i> sp - 2; 8;
Vlasbekje sp - <i>Linaria</i> sp - 6;	Blauwe knoop - <i>Succisa pratensis</i> - 2; 8; 31;
- <i>Linaria supina pyrenaica</i> - 8; 34;	Echte valeriaan - <i>Valeriana officinalis</i> - 2;
"Alpen"weegbree - <i>Plantago alpina</i> - 1; 2; 20;	
Smalle weegbree - <i>Plantago lanceolata</i> - 1; 2;	Klokjesfamilie - Campanulaceae -
Grote weegbree - <i>Plantago major</i> - 2;	Kluwenklokje - <i>Campanula glomerata</i> - 2; 13;18; 24;
Ruige weegbree - <i>Plantago media</i> - 2; 11;	Prachtklokje - <i>Campanula persicifolia</i> - 2;
	Grasklokje - <i>Campanula rotundifolia</i> - 5;

Ruig klokje - *Campanula trachelium* - 6; 13; 16; 24;
 Dwergzandblauwtje - *Jasione crispa* - 19
 Zandblauwtje - *Jasione montana* - 1; 2; 8;
 'Halfbolvormige' rapunzel - *Phyteuma hemisphaericum* - 9; 19
 Bolrapunzel - *Phyteuma orbiculare* - 13;
 Rapunzel sp - *Phyteuma* sp - 2; 22;

Composietenfamilie - Asteraceae -
 Duizendblad - *Achillea millefolium* - 1; 2; 5; 8; 20;
 Wilde bertram - *Achillea ptarmica* - 20;
 - *Adenostyles alliariae* - 8; 9; 13;
 Rozenkransje - *Antennaria dioca* - 1; 8; 9; 13; 24;
 Valkruid - *Arnica montana* - 2; 8;
 Wilde averuit - *Artemisia campestris* subsp. *campestris* - 22;
 - *Artemisia insipida* - 15;
 Alpenaster - *Aster pyreneus* - 11; 19; 22;
 Artemisia sp - *Artemisia* sp - 5; 15; 26;
 Bijvoet - *Artemisia vulgaris* - 6; 24;
 - *Carduus carlinoides* - 11;
 - *Carduus defloratus* - 5; 8;
 "Gouddistel" - *Carlina acanthifolia* - 2; 6;
 Zilverdistel - *Carlina acaulis* - 1; 5; 18; 24;
 Driedistel - *Carlina vulgaris* - 6; 34;
 - *Catananche caerulea* - 18; 24;
 Korenbloem - *Centaurea cyanus* - 6;
 Knoopkruid cf - *Centaurea jacea* cf - 2; 5;
 Grote centaurie - *Centaurea scabiosa* - 6;
 Centaurie sp - *Centaurea* sp - 1;
 Alpensla - *Cicerbita alpina* - 16;
 Wilde cichorei - *Cichorium intybus* - 11;
 Aarddistel (Stengelloze) - *Cirsium acaule* - 2; 8; 11;
 Wollige distel - *Cirsium eriophorum* - 6; 8; 11; 16;
 Kale jonker - *Cirsium palustre* - 2; 8;
 - *Cirsium richterianum* ssp *richterianum* - 22;
 Speerdistel - *Cirsium vulgare* - 21;
 - *Crepis albida* - 22;
 Klein streepzaad - *Crepis capillaris* - 2;
 - *Crepis pygmaea* - 11;
 Hartbladzonnebloem - *Doronicum pardalianchus* - 2;
 - *Echinops sphaerocephalus* - 24;
 - *Erigeron alpinus* - 22;
 Muurfijnstraal - *Erigeron karvinskianus* - 5;
 Eenhoofdige fijnstraal - *Erigeron uniflorus* - 11;
 Koninginnekruid - *Eupatorium cannabinum* - 20; 26;
 Droogbloem sp - *Gnaphalium* sp - 6;
 Bosdroogbloem - *Gnaphalium sylvaticum* - 8;
 Muizenoor - *Hieracium pilosella* - 1; 6; 8; 13; 15; 18;
 Havikskruid sp - *Hieracium* sp - 2; 8;
 "Alpenhoefblad" - *Homogyne alpina* - 13;
 Gewoon biggenkruid - *Hypochaeris radicata* - 2; 5;
 Akkerkool - *Lapsana communis* - 26;
 Leeuwentand sp - *Leontodon* sp - 2; 8;
 "Alpenmargriet" - *Leucanthemopsis alpina* - 13;

- *Leucanthemum corymbosum* - 26;
 Margriet sp - *Leucanthemum* sp - 1; 2;
 Gewone margriet - *Leucanthemum vulgare* - 34;
 'Denneappelcentaurie' - *Leuzea conifera* (*Rhaponticum coniferum*) - 21;
 Muursla - *Mycelis muralis* - 2;
 Wegdistel - *Onopordum acanthium* - 5; 6; 16; 18;
 Rode bergsla - *Prenanthes purpurea* - 8;
 Heiligenbloem - *Santolina chamaecyparissus* - 11; 18;
 Bezemkruiskruid - *Senecio inaequidens* - 26;
 "Pyrenees" kruiskruid - *Senecio pyrenaicus* - 13;
 Kruiskruid sp - *Senecio* sp - 2; 15;
 Boerenwormkruid - *Tanacetum vulgare* - 11; 20;
 Paardenbloem - *Taraxacum officinale* - 2;
 Gele morgenster - *Tragopogon pratensis* s.l. - 6; 26;
 Morgenster sp - *Tragopogon* sp - 1; 2;
 Klein hoefblad - *Tussilago farfara* - 18;

Wollige distel, Pyreneëgentiaan en Brilkruid. Meer foto's van planten: zie p. 32.

Hieronder van boven naar beneden en van links naar rechts: alpenheggenmus, kruisbek, tapuit en waterspreeuw, vale gier en muurhagedis.

Vlinders

Het was erg leuk om dit jaar in deze periode in dit gebied naar vlinders te zoeken. Het was, met uitzondering van de zaterdag, steeds mooi zonnig weer en uitermate geschikt voor de vlinders. Iedere dag opnieuw viel het grote aantal vlinders op. Zonder al te veel moeite kon bijna dagelijks een lijst van 20-25 soorten worden opgesteld.

Het is gelukt om van alle vlinders in deze lijst een foto te maken, op basis waarvan de vlinder kon worden gedetermineerd. Er zijn twee uitzonderingen: de Koninginnepage en het Geel oranjetipje. Deze vlinders zijn echter zo duidelijk (ook in de vlucht) herkenbaar, dat er geen twijfel bestaat dat deze vlinders ook zijn waargenomen.

Aan het eind van de twee weken had ik de indruk dat er ca 58 verschillende vlinders waren gezien. Maar daarmee hield de vakantie niet op. Bij zorgvuldige bestudering van de foto's op de computer thuis konden daar nog 17 soorten aan worden toegevoegd. Totaal dus 75 verschillende soorten. Voor zo ver mij bekend is dat erg veel.

Bij het determineren van de vlinders is gebruik gemaakt van (de determineertabellen uit) het boek van Tristan Lafranchis: Dagvlinders van Europa.

Hierbij enkele overwegingen bij de lijst.

Het onderscheid tussen de Zuidelijke en de Gele luzernevlinder kon niet worden gemaakt. Helaas ontbreekt een foto van de bovenzijde.

Ook het onderscheid tussen de Grote en Kleine Boswachter kon niet met zekerheid worden gemaakt. Lafranchis geeft aan dat het verschil alleen kan worden vastgesteld door de genitaliën van het mannetje te onderzoeken. Wel geeft hij aan dat bij de Kleine boswachter de band op de achterzijde vaak een duidelijke uitstulping heeft en dat is hier het geval, dus dat zou pleiten voor de Kleine boswachter.

Lastig punt is ook het onderscheid tussen het Bretons en het Frans stippeldikkopje. De foto's laten verschil zien tussen de bestuiving van de bovenzijde, zodat beide vlinders in de lijst konden worden opgenomen.

Moeilijk is ook het onderscheid tussen de Bosparelmoervlinder en de Spaanse parelmoervlinder. Gelukkig was op een paar foto's de zwarte maanvlek in cel 2 op de onderkant van de voorvleugel te zien. Opvallend bij de Bosparelmoervlinder, onopvallend bij de Spaanse parelmoervlinder. Op een andere foto kon de oranje kleur van onder af gezien op het uiteinde van de palpen van de Spaanse parelmoervlinder worden geconstateerd.

Nummer 76, de Oranje steppevlinder, werd op de terugweg gefotografeerd op een parkeerplaats ca 100 km van de camping, maar is niet eerder tijdens de kampeervakantie gezien en is dus niet op de lijst opgenomen.

Volkert Bakker

6 september 2019

Dagvlinders

Dikkopjes
Kalkgraslanddikkopje
Kommavlinder
Groot dikkopje
Geelsprietdikkopje
Witgezoomd spikkeldikkopje
Rood spikkeldikkopje
Bretons spikkeldikkopje
Frans spikkeldikkopje

Grote pages
Apollovlinder
Koninginnenpage
Spaanse koningspage

Witjes
Citraenvlinder
Oranje luzernevlinder
Zuidelijke of Gele luzernevlinder
Groot koolwitje
Klein geaderd witje
Klein koolwitje
Geel-oranjetipje
Resedawitje
Boswitje

Kleine pages
Essenpage
Iepenpage
Wegendoornpage
Bruine eikenpage

Vuurvlinders
Morgenrood
Kleine vuurvlinder
Violette vuurvlinder
Bruine vuurvlinder

Blauwtjes
Tijgerblauwtje
Getand blauwtje
Bruin blauwtje
Staartblauwtje
Boomblauwtje
Klaverblauwtje
Witstreepblauwtje
Zuidelijke esparcetteblauwtje (ondersoort agenjoi)
Icarusblauwtje
Groot tragantblauwtje
Turkooisblauwtje
Bleek blauwtje
Heideblauwtje

Aurelia's

Kleine weerschijnvlinder
Kleine ijsvogelvlinder
Gehakkelde aurelia
Distelvlinder
Atalanta
Dagpauwoog
Kleine vos

Grotere parelmoervlinders
Keizersmantel
Grote parelmoervlinder
Kleine parelmoervlinder
Braamparelmoervlinder
Purperstreepparelmoervlinder
Zilveren maan

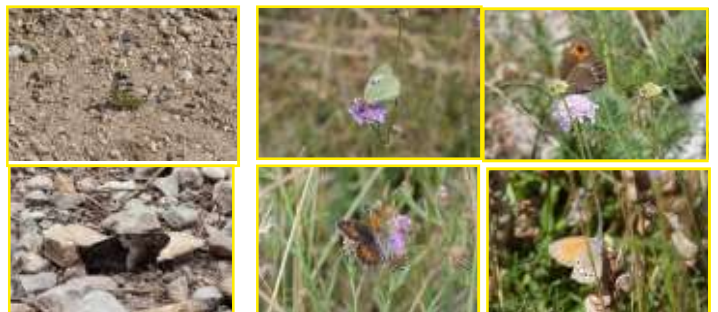
Kleinere parelmoervlinders
Knoopkruidparelmoervlinder
Tweekleurige parelmoervlinder
Bosparelmoervlinder
Spaanse parelmoervlinder

Zandogen
Koevinkje
Bont zandoogje
Argusvlinder
Rotsvlinder

Bergerebia
Zuidelijke erebia
Donkere erebia
Pyreneeënglanserebia

Spaans dambordje
Witbandzandoog
Kleine of Grote boswachter
Kleine saterzandoog
Oranje zandoogje
Bruin zandoogje
Roodstreephooibeestje
Hooibeestje
Tweekleurig hooibeestje

Totaal: 75 soorten

De vlinders op de foto'tjes: Zuidelijke erebia, Getand blauwtje, Distelvlinder, Kleine ijsvogelvlinder, Kleine weerschijnvlinder, Groot tragantblauwtje, Turkooisblauwtje, Witstreepblauwtje, Zuidelijk esparcetteblauwtje, Bretons spikkeldikkopje, Apollovlinder, Grote parelmoervlinder, Kleine parelmoervlinder, Iepenpage, Tweekleurige parelmoervlinder, Resedawitje, Zuidelijke gele luzernevlinder, Donkere erebia, Kleine of Grote boswachter, Oranje steppevlinder, Roodstreephooibeestje.

De planten hierboven: Weegbreeplantago spec., Warkruid, Alpenrolklaver, Ruw klokje, Spinnenwebhuislook, Steenanjer, Alpenkoninkje.

Vogels

Soort\excursie	1	2	5	6	8	9	11	13	15	16	18	19	20	21	24	25	26	27	28	30	31	33	34	Kamp	
Bergeend														x1											
Wilde eend						x																			
Wespendief										x															
Vale gier	x		x		x	x	x			x		x				x				x				x	x
Lammergier		x				x					x									x					x
Aasgier													x												
Steenarend																	x								
Dwergarend				x				?			x	x				x				x					
Slangenarend			x					?												x	x				x
Zwarte wouw														x2	x										
Rode wouw														x											
Sperwer															x		x	x							
Buizerd	x		x							x			x	x	x		x								
Slechtvalk																									x
Torenvalk						x							x	x	x										
Alpensneeuwhoen												x													
Rode patrijs											x														
Kwartel									x				x	x	x										
Fazant												x													
Regenwulp																									x
Houtduif													x	x	x										
Turkse tortel														x	x										
Gierzwaluw									x			x		x	x				x		x				x
Alpengierzwaluw							x		x						x										
Hop											x														x

Soort\excursie	1	2	5	6	8	9	11	13	15	16	18	19	20	21	24	25	26	27	28	30	31	33	34	Kamp	
Bijeneter														x	x					x				x	
Grote bonte specht							x	x								x			x						
Zwarte specht										x															
Kleine bonte specht															x										
Iberische groene sp																							x		
Rotszwaluw	x								x	x	x		x	x	x	x		x							x
Boerenzwaluw	x						x		x		x		x	x	x		x			x					x
Huiszwaluw	x		x				x		x				x	x	x		x	x		x					x
Waterpieper							x	x				x							x						x
Grote gele kwikstaart														x	x										
Witte kwikstaart	x								x	x			x	x	x										x
Waterspreeuw														x	x										
Winterkoning	x						x			x					x					x					
Heggemus			x																						
Alpenheggemus							x						x												
Roodborst	x						x		x	x					x					x					
Zwarte roodstaart	x						x	x	x		x		x	x	x		x				x				
Tapuit							x	x	x				x								x				
Roodborsttapuit									x						x										
Rode rotslijster							x																		
Merel			x						x	x	x		x	x	x										
Zanglijster										x					x		x								
Grote lijster								x							x										x
Grasmus					x					x															
Tuinfluitier					x					x			x												

Soort\excursie	1	2	5	6	8	9	11	13	15	16	18	19	20	21	24	25	26	27	28	30	31	33	34	Kamp	
Zwartkop	x	x	x		x				x	x			x	x	x		x			x				x	
Kleine zwartkop													x												
Bergfluitier									x					x	x										
Tjiftjaf						x			x																
Oost-Siberische tjij														x											
Goudhaantje	x				x	x	x		x	x	x								x						x
Vuurgoudhaantje																			x						
Grauwe vl vanger	x	x				x									x										
Staartmees									x							x									
Glanskop									x	x										x					
Kuifmees	x	x				x	x		x	x		x			x					x					
Zwarte mees	x	x		x	x	x	x		x	x		x						x	x	x			x		
Pimpelmees																x									
Koolmees	x					x			x	x	x	x		x	x										
Boomklever	x									x					x					x					
Boomkruiper	x									x						x				x					
Taiga boomkruiper							x																		
Wielewaal															x	x							x		
Grauwe klauwier			x						x						x										x
Iberische klapekster											x		x		x										
Gaai			x			x	x		x	x					x	x									
Ekster													x	x	x										
Alpenkraai								x					x												
Zwarte kraai			x		x	x							x			x									

Soort\excursie	1	2	5	6	8	9	11	13	15	16	18	19	20	21	24	25	26	27	28	30	31	33	34	Kamp	
Raaf	x				x					x		x	x	x	x		x								
Spreeuw											x														
Zwarte spreeuw															x										
Huismus									x				x	x	x		x				x				
Vink	x	x		x	x	x	x		x	x		x		x	x						x				
Groenling																x									
Sijs									x																
Citroensijs					x	x	x	x				x									x				
Europese kanarie			x																						x
Putter	x								x						x										x
Kneu									x					x	x										
Kruisbek	x				x		x		x	x		x									x				x
Goudvink	x	x					x																		
Geelgors		x							x	x			x												
Cirlgors									x						x										
Grijze gors			x																						
Grauwe gors														x											

Afscheid

Een geslaagd kamp werd gevierd met een etentje voor allen in Aransér, restaurant La Fonda de Cal Fuxet.

Met passend afscheidslied:

Erik

Wij zochten buiten allemaal
En Eric vond de Wiele-wiele-waal
Hij sprong een gat al in de lucht
En de vogel nam de vlucht
Het beste Choc-hoofd dat je kent,
Ook als admin ook zeer attent
En hij maakt nu zijn ... Eric-moment

Volkert

Wie zit die koude sessies voor
En zet met tact een compromis snel door?
Woe vlindert alles bij elkaar
Staat voor elk en ieder klaar?
En hoewel hij heel veel kent
Heeft ook hij zijn Eric-moment
In zijn digi-vlinder-regiment

Marc

Als excursieleider heel geschikt
Met twee assistenten heeft hij het geflikt
Vraag hem niet om een kort verhaal
Hij gaat met alles aan de haal
Hij weet overal wat van:
Flora, fauna, gendarme-man
Mark is zeker een veelzijdig man

Wendy

Als biologe heel bekwaam
Weet alle planten heel precies bij naam
In elk moerasje gaat ze los
Alle zegjes zijn de klos
Ze houdt Mark in het gareel
Grijpt hem net niet bij de keel
Want soms wordt het haar
Dan echt te veel !!

Annemarie

Wie loopt daar met een Thora-rol
En heeft de flora in haar bol?
Zij is de echte kaartenvrouw
Consciëntieus is zij in touw
En zij leeft op Cup-a-soup
Bekijkt stampers door haar loep
Is heel waardevol voor de groep

FINALE

Wij danken jullie allemaal
Voor auerhoen en wiele-wiele-waal
Al hebben we die niet gezien
Volgend jaar dan maar misschien
't was fantastisch hier te zijn
Niemand viel in het ravijn
Daarop drinken we een glaasje wijn !!